

Ольга ГЛИВА, Ганна КОМАРНИЦЬКА-ГЛИВА

ЦІЛОЖИТТЄВА ДОРОГА ДО УКРАЇНИ ДОКТОРА ЄВГЕНА ГЛИВИ

Olha Hlywa, Hanna Komarnytska-Hlywa

THE ROAD TO UKRAINE BY DR. EUHEN HLYWA

DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2020.01.114>

УДК: 159.963

“Уже за північ, а не спиться,
снуються думи в голові:
чи доживу я, чи побачу
Україну вільну, не в ярмі...”

(Повстанська пісня)

Мабуть, не раз співав цю популярну в нашому селі Носів Підгаєцького району Тернопільської області повстанську пісню разом зі своїми юними побратимами 16-річний **Євген Глива**, який вже тоді розумів, що ярмо німецької окупації (1941) нічим не відрізняється від ярма російської, так званих “визволителів”, які увійшли до села 1939 року. І одні й другі – окупанти, які зневажали наш народ за ніщо, перетворювали його на робоче бидло, що підлягає знищенню після використання. Тому першим кроком юних месників було не допустити, щоб корінне населення грабували, щоб нашу молодь вивозили з рідної землі до

ЄВГЕН ГЛИВА (1925–2017)

Німеччини на невільничу працю для потреб “третього рейху”. Та не минула і його родину лиха доля. Заледве встиг попрощатися з татом і ненькою, просив не плакати, пообіцяв невдовзі повернутися й ця його дорога додому тривала 75 років.

Пішов *Євген Леонідович Глива* із рідного села Носів боронити Україну безвусим юнаком, а повернувся доктором психології, професором, одним з найвидатніших гіпнотерапевтів і психотерапевтів сучасного світу, автором великої кількості наукових досліджень (статей, монографій, підручників), творцем розробленої і перевіреної в клінічних умовах самобутньої теорії гіпнозу і

гіпнотерапії, але вже мертвим: “Несіть мене, лелеченьки, мертвого додому...” – додому, до рідного села, до землі, на якій виріс і яка вже кілька десятиліть тому прийняла прах його мами й тата. Заповів поховати себе біля них, бо ж їм він обіцяв повернутися. Не зміг раніше.

Це повернення додому сталося 27 жовтня 2019 року в неділю, коли ще по-літньому, а в селі Носів восени така погода буває рідко, світить сонце, на небі – ні хмаринки; легіт-вітерець полоще вишиті корогви, пестить дитячі та юнацькі вишиванки тих, хто несе ці корогви, наш прапор, наш герб, зроблений люблячими руками наших односельчан із жовтих хризантем... Йде процесія зустрічати свого славного односельчанина – його прах.

А осінь щедро дарує своє останнє тепло людям, яких уже зібралось дуже багатою. Вийшли на зустріч з доктором Є. Гливою майже всі – від найстаршого до наймолодшого: мами привезли своїх крихіток у візочках, всі прийшли, хто міг ходити. Люди йшли із сусідніх сіл, приїхали з міст, щоб віддати шану людині, яка 75 років на чужині зберігала у своєму серці любов до рідної землі, до України і боролась за її волю від численних окупантів.

Урну із прахом доктора Євгена Гливи привезла з Австралії розпорядниця заповіту – повернути його до України, щоб спочити навіки разом з мамою Марією і татом Леонідом – директорка українсько-англійського видавництва у м. Сідней “SOVA BOOKS”, що видає “Бібліотеку українського науковця” (“Ukrainian Scholar Library”) **Світлана Яковенко**. З Тернополя, де урна з прахом доктора Є. Гливи була прийнята на почесне збереження кафедрою психології та соціальної роботи Національного економічного університету, її привезли до Носова головний редактор Всеукраїнського журналу “Психологія і суспільство”, завідувач згаданої кафедри, доктор психологічних наук, професор **Анатолій Фурман** і голова Українського товариства гіпнозу та психотерапії, доктор психологічних наук, професор **Сергій Болтівець**.

Односельчани зустріли урну з прахом доктора Є. Гливи церковним дзвоном, чоловічий церковний хор і духовий оркестр – піснею “Чуєш, брате мій...”. Схилили голови односельчани, схилилися майже до землі корогви, схилився наш синьо-жовтий стяг, перев’язаний чорною стрічкою. На вишитому рушнику урну кладуть на поміст. Люди не тамують сльози.

Біля каплички, що в центрі села, відбулася коротка відправа, а потім траурна процесія

під супровід дзвонів вирушила до церкви, де колись охрестили новонародженого Євгена з роду Глив. Там відслужили похоронну службу, панахиду, а потім біля церкви за звичаєм прощалися з Євгеном Леонідовичем.

Прощальні слова пролунали з уст **Сергія Івановича Болтівця**, доктора психологічних наук, професора, завідувача відділу розвитку молодіжної політики Державного інституту сімейної та молодіжної політики України, голови Українського товариства гіпнозу та психотерапії, який був особисто знайомий з покійним. Подякував за співпрацю, за цінні поради, які не раз давав Євген Леонідович і йому, і його співробітникам. Сказав, що величним взірцем для молоді є приклад молодого 16-річного юнака, що зміг очолити крайову групу розвідки ОУН, витерпіти тяжкі тортури, які послало йому життя, і вижити заради подальшої нестримної боротьби за визволення України.

Провідники ОУН спеціально послали його служити до німецької армії аби він одержав там військовий вишкіл, а тоді, вихопивши радіостанцію, повернувся до своїх. Завдання щодо захоплення німецької військової радіостанції юний Євген виконав, але під час її перевезення до УПА був заарештований і засуджений німецьким військово-польовим судом до розстрілу протягом 24 годин. Та минула доба, друга, а його не вели на страту. Мабуть, з огляду на його підлітковий вік розстріл замінили концтабором, що, зрештою, було тим самим умертвінням, тільки трохи розтягненим у часі.

Першою була тюремна келія в Ряшеві, згодом – ізолятор-бункер у Дембіцах. Потім була сумнозвісна краківська тюрма “Мантелюніх”, а далі пішли концтабори – Гросс-розен (табірний номер 8904), Мавтгавзен (№129778), Ебензее (№778). Тільки у травні 1945 року він був визволений з концтабору Ебензее наступаючими американськими військами.

Через більш як три десятиліття, 3 березня 1976 року на загальних річних зборах “Міжнародного “товариства гіпнозу та Психосоматичної медицини” (International Society of Hypnosis and Psychosomatic Medicine) у м. Філадельфії Євген Глива як представник австралійської делегації вніс до розгляду резолюцію про виключення СРСР із членства у цій організації з огляду на факт, що Радянський Союз і зокрема Інститут психіатрії ім. Сербського, зловживали застосуванням психіатрії. Прикладом переслідування в резолюції були названі Юрій Шухевич і Валентин Мороз. Незважа-

ючи на протест голови делегації СРСР професора Рожнова (головного лікаря Інституту Сербського), резолюція була прийнята.

Іменними інституціями психічного здоров'я сучасного світу, сказав проф. С. Болтівець, є Університет Зигмунда Фройда (SFU) у Відні (Австрійська Республіка) – спеціалізована наукова і навчальна установа; Інститут Карла Густава Юнга в Цюриху (Швейцарія), заснований в Кюснахті у 1948 р., у якому навчався і працював доктор Є. Глива, це спеціалізована наукова установа з фондом близько 15000 видань з аналітичної психології; Інститут Аарона Бека, повна назва – Інститут когнітивної поведінкової терапії А. Бека, заснований у Філадельфії (США) в 1994, з яким ми постійно підтримуємо наукові і дружні взаємини, оскільки батьки доктора Аарона Бека – з України. Очевидною і безперечною є нагальність і наш спільний обов'язок заснувати в Україні, тут, у селі Носів, – *Інститут Євгена Гливи* з повною назвою – Інститут психотерапії і гіпнотерапії доктора Євгена Гливи з представництвами в Києві і Сідней (Австралія).

Проф. С. Болтівець назвав подвигом життєвий шлях Євгена Гливи, що відданий в ім'я українськості, свободи та людської гідності. Промовець відзначив, що в Україні має бути на державному рівні запроваджено відзнаку імені доктора Є. Гливи за людяність в нелюдському світі.

Сільський голова Носова **Іван Панаший** висловив слова вдячності та пошанування найкращим друзям Євгена Леонідовича, довіреним особам та розпорядникам волі покійного – пані *Світлані Яковенко* та пану *Марку Шумському* за їхню самопожертву, відповідальність за ту величезну працю, яку вони провадили у судах та різних інстанціях Австралії, аби кожна буква волі покійного була виконана в повному обсязі, так як того бажав доктор Євген Глива, і насамперед – щодо його повернення до України в обійми вічності разом із батьками Марією і Леонідом. Трибун щиро від імені односельчан подякував покійному за любов і турботу про село. Завдяки його щедрому внеску село оновилося, немов помолоділо. З-поміж усього іншого, завдяки тяжко заробленим доктором Є. Гливою в Австралії грошам, які він надіслав односельцям, прокладено асфальтну дорогу з центру села на цвинтар. І першим цією дорогою в свою останню путь вирушив прах її творця – доктора Гливи. Вчинки Євгена Леонідовича, його життєвий шлях спонукають нас усіх вірити у

власні сили, любити свою рідну землю, свою Батьківщину, робити все для її процвітання. І саме це, поряд із молитвою, буде найкращим вшануванням світлої пам'яті нашого славного односельця – Євгена Леонідовича Гливи.

Голова Підгаєцької районної ради **Ірина Баран** висловила пошану до особистості Євгена Леонідовича Гливи, ім'я якого підносить славу про наш край на світовому небосхилі. Підгаєччина пишається тим, що саме на її землі народився видатний учений, невтомний борець за волю і незалежність України.

Головний редактор Всеукраїнського журналу “Психологія і суспільство”, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Тернопільського національного економічного університету, доктор психологічних наук, професор **Анатолій Фурман** подарував майбутньому музею-інституту доктора Є. Гливи в селі Носів комплект журналів, у яких надруковано його наукові праці і номери яких він благословляв у світ у складі редакційної колегії головного психологічного журналу країни. Є підстави констатувати, зауважив промовець, виняткову й тому культурно вагому гуманність відкритих та опрацьованих цим непересічним дослідником людської душі гіпнотерапевтичних технік, які докорінно відмінні від гіпнотичних сеансів (інверсій) вишколених карально-державницькою системою “спеціалістів роботи з кадрами” тогочасного СРСР. Якщо останні використовували психіатрію й особливо гіпноз для стирання емоцій і почуттів людини та у підсумку задля її зомбування, повного знеособлення і втрати індивідуальності, то доктор Глива і представники його школи навпаки застосовували гіпнотерапію для розчищення загат (страхів, комплексів, стереотипів) у житті підсвідомого й відтак для суб'єктивного вивільнення та внутрішнього розвою природних для неї емоцій, переживань, афектів. У цьому культурно-історичному розрізі повсякденного буття людства український достойник-патріот Євген Глива не поступається, скажімо, ні науковим здобутками, ані драматичному змісту життєвого шляху відомому засновнику логотерапії з Австрії Віктору Франклу. Закономірно, що повернення вірного сина українськості до рідного Національного Дому розпочалося від хвилюючого моменту здобуття державного суверенітету України (1991) і продовжується донині через переклади на українську його монографій, навчальних посібників, статей і прижиттєвих інтерв'ю. Відрадно нагадати, що й наш журнал

активно долучився до цієї святої справи майже десятиліття тому, хоча, звісно, що для утвердження психотерапевтичної школи доктора Євгена Гливи здійснені лише перші кроки.

Голова благодійного фонду “Майбутнє сиріт” **Андрій Назаренко** сказав, що він вдячний покійному, бо стільки ж коштів, як і на наше село, він заповів сиротам, найбільш незахищеним людям суспільства. З цих коштів доктора Є. Гливи буде започаткована премія для сиріт, які відзначатимуться в науці, спорті, культурі.

Учителька української мови та літератури Носівської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів **Ганна Комарницька-Глива** відзначила, що Євген Леонідович Глива – видатна людина, легендарна героїчна постать на теренах історичних змагань української нації, талановитий науковець, закордонний академік НАПН України, доктор філософії із психології, великий подвижник психологічної науки, котрий належить до відомих психологів сучасного світу. Він був членом знаних наукових, громадських та релігійних товариств та організацій. Без нього було немислиме релігійне життя українців Зеленого континенту. Зокрема пан Євген очолював делегатуру Українського Вільного університету в Австралії, був членом-кореспондентом Наукового товариства імені Тараса Шевченка, тривалий час брав активну участь у роботі міжнародної наукової спільноти зі свого профілю. Йому пощастило працювати в Інституті К.-Г. Юнга у Швейцарії, виступати організатором і доповідачем багатьох національних та міжнародних конференціях у США (Гарвард, Філадельфія, Південно-Каліфорнійський університет), Німеччині (Мюнхен, Зальцбург та багато разів у Ліндаві), Італії (Мілан) та інших країнах. Титули і досягнення нашого славного земляка значні й високі, але важливо те, що Євген Глива завжди залишався людиною у всіх умовах і ситуаціях життя, був Українцем, якому не байдужа доля його рідної землі, села, в якому народився і де залишив у юності своїх батьків. Сьогодні громада виконує останню волю, останнє бажання, заповіт Євгена Гливи – бути в обіймах матері і батька навечно у рідній землі:

*“У рідний край вернувся я,
Там, де вся моя рідня,
Де співають пісні солов’ї,
Де земля моя рідна, свята.”*

Г. Комарницька-Глива подякувала покійному за допомогу школі, де започатковано кімнату-музей Є.Л. Гливи, тому в учнів є можливість виховуватися на прикладі його життя і діяльності.

Заступник голови Монастириської РДА **Дмитро Левкович** як колишній мешканець села Носів сказав, що Євген Леонідович Глива – це гордість не лише Підгаєччини, а всієї Тернопільської області. Подякував за допомогу селу і людям, які зуміли доцільно її використати на добро усім.

Наступний промовець – **Михайло Чудакевич** – розпочав свій виступ словами:

*“Народе мій, до тебе я ще верну,
Як в смерті обернуся до життя,
Своїм стражденим і незлим обличчям
До ніг тобі доземно поклонюся
І чесно гляну в твої чесні очі,
І в смерті з рідним краєм поріднюся.”*

Сьогодні, продовжив він, у лоно рідної землі повертається наш односельчанин, світлої пам’яті Євген Леонідович Глива. Повертається, щоб тепер вже навки з нею поріднитися. Повертається до своїх рідних тата і мами, які так довго його чекали, адже, випровадивши з дому свою кровиночку в далекому 1940 році, більше його вже не бачили. Повернення Євгена до рідного села – це приклад великого патріотизму для всіх нас, взірець жертвовного служіння рідній Україні, рідному народові. Він так хотів повернутись на рідну землю. Його душа радіє сьогодні, дивлячись на цих прекрасних дітей – цвіт нації, які так трепетно і з хвилюванням вшановують нині світлу пам’ять. Вони переймають його естафету вірного служіння рідній землі й обіцяють гідно, з допомогою педагогічного колективу й директора школи, духовних наставників, пронести її в майбуття.

Світлої пам’яті Євген Глива своїм життям підтверджує, що українська душа незнищенна, він закликає нас: *“...свою Україну любіть, любіть її во время люте...”*. Тож пухом йому хай буде, земля наша, а світла молитва за упокій його душі – вияв любові до України.

Щиро дякували Євгенові Леонідовичу Гливі учні Носівської загальноосвітньої школи за його людяність, чуйність, патріотизм, за те, що він найбільше любив Україну і не раз жертвував задля неї своїм життям. Це ніби про нього й таких, як він, українців, сказано: *“На могилі моїй посадить молоду яворину,
І не плачте за мною – за мною заплаче рідня...
Я любив вас усіх, а найбільше любив Україну –
Певно, в тому і є та найбільша провина моя.”*

І знову дзвонять дзвони. Урну з прахом процесія проводить на цвинтар, і на вишитому рушнику опускають в яму між могилами матері і батька. Син зустрівся з ними через 75 років.

На могилі постав пам'ятник незвичної краси із символічними написами і зображенням життєвого шляху нашого односельчанина:

*“Незавершена книга,
Обірвалось життя...
Перед сумом безсилі слова”*

А з тильної сторони:

*“Летять, курличуть журавлі
із вирію ключами,
туди, де в радісній стороні
могила Тата й Мами”*

В центрі надмогильної плити викарбувано:

*“Тут захоронено прах Великого Сина
України, незламного борця за її волю і неза-
лежність, видатного науковця, громадсько-
політичного діяча, благодійника та мецената
Євгена Леонідовича Гливи”.*

Чин поховання Євгена Гливи проводили **отець Василь** та **отець Володимир**, а на плівку це величне дійство зняв відомий режисер-документаліст **Іван Ясній**. У 2015 році останній, разом з одним із кіборгів-захисників Донецького аеропорту **Валерієм Чоботарем** (позивний “Гатило”), зустрічались в Австралії з доктором Гливою. І. Ясній і В. Чоботар збрали матеріали для виготовлення документального фільму про цього Великого Українця, який розповість про його досягнення у сфері психології та гіпнології й у справі застосування їх здобутків для лікування і реабілітації людей, котрі брали участь у бойових діях.

АНОТАЦІЯ

Глива Ольга Іванівна, Комарницька-Глива Ганна Клементіївна.

Ціложиттєва дорога до України доктора Євгена Гливи.

27 жовтня 2019 року з Австралії прибуло до України тіло одного з найвидатніших гіпнотерапевтів англомовного світу – *доктора Євгена Гливи*, який заповів повернутись у вічні обійми батьків Марії і Леоніда Глив, що покояться у його рідному селі Носів Підгаєцького району Тернопільської області. 75 років свого життя він не бачив Україну, батькову хату, з якої 16-річним юнаком пішов до лав ОУН боронити Україну від німецьких і московських окупантів. Односельчани зустріли у неділю, 27 жовтня, посланців далекої Австралії, українських і зарубіжних учених, ветеранів ОУН-УПА й сучасних захисників України на східному фронті, що, як і доктор Є. Глива, вже нині продовжують боронити українську землю від московської орди. З Тернополя, де урна з прахом доктора Є. Гливи була прийнята на почесне збереження кафедрою психології та соціальної роботи Національного економічного університету, її привезли до Носова головний редактор Всеукраїнського журналу “Психологія і суспільство”, завідувач названої кафедри, професор *Анатолій Фурман* і голова Українського товариства гіпнозу та

психотерапії, професор *Сергій Болтвівець*. Розлогі прощальні слова пролунали саме з уст Сергія Івановича, який був особисто знайомий з покійним. Сільський голова Носова *Іван Панаший* висловив слова вдячності та пошанування найкращим друзям Євгена Леонідовича, довіреним особам та розпорядникам волі покійного – пані *Світлані Яковенко* та пану *Марку Шумському* за їхню самопожертву, відповідальність за ту величезну працю, яку вони провадили у судах та різних інстанціях Австралії, аби кожна буква волі покійного була виконана в повному обсязі, так як того бажав доктор Євген Глива, і насамперед відносно його “повернення” до України в обійми вічності – на могилі матері Марії й тата Леоніда. Голова Підгаєцької районної ради Ірина Баран висловила пошану до особистості Євгена Леонідовича, ім'я якого підносить славу про наш край на світовому небосхилі. Професор, *Анатолій Фурман* подарував майбутньому музею-інституту доктора Є. Гливи в селі Носів комплект журналів “Психологія і суспільство”, у яких надруковано його праці і які він благословляв у світ у складі редакційної колегії головного українського психологічного журналу країни. Промовець зазначив докорінну відмінність у психологічному практикуванні гіпнозу доктором Гливою і представниками його школи та “спеціалістами у роботі з кадрами” колишнього СРСР. Якщо у першому випадку гіпнотичні процедури мали гуманістичне спрямування і сприяли внутрішньому вивільненню позитивних природних ресурсів особистісного розвитку людини, то у другому психіатрія і гіпноз стирали емоції і почуття, зомбували та знеособлювали пацієнтів. Схвально була сприйнята присутніми порівняльна теза: як за новизною наукових напрацювань, так і за драматизмом життєвого шляху доктор Євген Глива не поступається відомому засновнику логотерапії з Австрії *Віктору Франклу*. Голова благодійного фонду “Майбутнє сиріт” *Андрій Назаренко* сказав, що він вдячний покійному, бо стільки ж коштів, як і на рідне село, він заповів сиротам, найбільш незахищеним людям суспільства. Учителька української мови та літератури Носівської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів *Ганна Комарницька-Глива* відзначила, що Євген Глива – видатна людина, легендарна, героїчна постать на теренах національних змагань українського народу, відомий науковець, закордонний академік НАПН України, доктор філософії із психології, великий подвижник психологічної науки. Заступник голови Монастирської РДА *Дмитро Левкович* як колишній мешканець села Носів сказав, що Євген Глива є гордістю не лише Підгаєччини, а всієї Тернопільської області. Подякував за допомогу селу і людям, які зуміли доцільно її використати на добро усім. *М. Чудакевич* відзначив, що сьогодні в лоні рідної землі повертається наш односельчанин, світлої пам'яті Є. Глива. Повертається, щоб тепер вже навіки з нею поріднитися, щоб бути разом зі своїми батьками, які так довго його чекали, бо, випровадивши з дому свого нащадка в далекому 1940 році, більше його вже не бачили. Чин поховання Євгена Леонідовича Гливи проводили *отець Василь* та *отець Володимир*, а на плівку це величне дійство зняв відомий режисер-

документаліст *Іван Ясній*. Відкрито монумент на честь видатного вченого-гіпнотерапевта доктора Євгена Гливи та експозицію майбутнього Музею-Інституту гіпнотерапії і психотерапії у його рідному селі.

Ключові слова: *Євген Глива, подвижник психологічної науки, видатний науковець, повернення до України, гіпнотерапія і психотерапія, журнал “Психологія і суспільство”, село Носів, майбутній Музей-Інститут доктора Євгена Гливи.*

ANNOTATION

Olha Hlywa, Hanna Komarnytska-Hlywa.
The Road to Ukraine by Dr. Euhen Hlywa.

On October 27, 2019, Australia returned to Ukraine the body of one of the most prominent hypnotherapists in the English-speaking world, Dr. Euhen Hlywa, who pledged to return to the eternal embrace of his mother Mariya and dad Leonid Hlywa in his native village of Nosiv, Pidhaytsi district, Ternopil region. For 75 years of his life, he did not see Ukraine, his father's house, from which a 16-year-old boy went to the OUN to defend Ukraine against German and Moscow occupiers. Villagers met on Sunday, October 27, ambassadors of faraway Australia, Ukrainian and foreign scientists, OUN-UPA veterans and modern-day defenders of Ukraine on the Eastern Front, who, like Dr. E. Hlywa, continue to defend the Ukrainian land from voracious Moscow. From Ternopil, where the urn with the ashes of Dr. E. Hlywa was accepted for honorary preservation by the Department of Psychology and Social Work of the National Economic University, she was brought to Nosova by the editor-in-chief of the All-Ukrainian magazine “Psychology and Society”, the head of the department of psychology and social work, professor, doctor of psychology Anatoliy Furman and Chairman of the Ukrainian Society of Hypnosis and Psychotherapy, Professor, Doctor of Psychological Sciences Sergii Boltivets. Farewell words were heard from the lips of Sergii Ivanovich Boltivets, Doctor of Psychological Sciences, Professor, Head of the Youth Policy Development Department of the State Institute of Family and Youth Policy of Ukraine, Chairman of the Ukrainian Society of Hypnosis and Psychotherapy, who was personally acquainted with the deceased. Nosiv Mayor Ivan Panashiy expressed gratitude and respect to Euhen Leonidovich's best friends, trustees and stewards of the deceased, Mrs. Svitlana Yakovenko and Mr. Mark Shumskyi for their self-sacrifice, responsibility and responsibility for their work. so that every letter of the deceased's will was fulfilled in full, as Dr. Euhen Hlywa wanted, and above all, regarding his return to Ukraine in the embrace of his mother

Mariya and Dad Leonid. Pidhaytsi District Council Chairman Iryna Baran expressed her respect for the personality of Euhen Hlywa, whose name extols the glory of our region in the world. Editor-in-Chief of the All-Ukrainian Journal of Psychology and Society, Head of the Department of Psychology and Social Work of the Ternopil National Economic University, Professor, Doctor of Psychological Sciences Anatoliy Furman presented the future museum of Dr. Euhen Hlywa in the village of Nosiv with a set of journals. Mushrooms and which he blessed in the world as part of the editorial board of the main Ukrainian scientific psychological journal. The head of the Future of Orphans charity, Andriy Nazarenko, said he was grateful to the deceased, because he gave the same amount of money to our village to the orphans, the most vulnerable people in society. Hanna Komarnytska-Hlywa, a teacher of Ukrainian language and literature at the Secondary School of Secondary Education Anna noted that Euhen Hlywa is an outstanding person, a legendary, heroic figure in the national competitions of the Ukrainian people, an outstanding scientist, foreign academy, foreign academy of Ukraine the great ascetic of psychological science. Dmytro Levkovych, the deputy head of the Monastyrsk RDA, as a former resident of the village of Nosov, said that Euhen Hlywa is a pride not only of Pidhaytsi but of the whole region. I thanked for the help of the village and the people who managed to use it for the benefit of all. M. Chudakevich noted that today our fellow villager, with a fond memory Euhen Hlywa, is returning to the bosom of his native land. It turns out that now it is forever to relate to it. He goes back to his family of dads and moms who have been waiting for him for a long time, because, having removed his bloodstream from his home back in 1940, he was never seen again. The funeral of Euhen Hlywa was carried out by Father Vasyl and Father Volodymyr, and the famous documentary filmmaker Ivan Yasniy took the film. The monument commemorating the outstanding hypnotherapist scientist Dr. Euhen Hlywa and the exposition of the future Museum-Institute of Hypnotherapy and Psychotherapy in his native village Nosiv were opened.

Keywords: *Euhen Hlywa, psychologist, outstanding scientist, returning to Ukraine, hypnotherapy and psychotherapy, Journal of Psychology and Society, Nosiv village, future Dr. Euhen Hlywa Museum-Institute.*

Рецензенти:
д. психол. н., проф. Болтівець С.І.
д. психол. н., доц. Фурман А.А.

Надійшла до редакції 2012.2019.
Підписана до друку 04.01.2020.

Бібліографічний опис для цитування:

Глива О.І., Комарницька-Глива Г.К. Ціложиттєва дорога до України доктора Євгена Гливи. Психологія і суспільство. 2020. №1. С. 114–119. DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2020.01.114>